

Ministerstvo kultury

MKCRX00BH55A

Maltézské náměstí 471/1
118 11 Praha 1

Telefon: 257 085 111
Fax: 224 318 155
E-mail: epodatelna@mkcr.cz

Vážený pan
Ing. arch. Jan Brejcha
Šišková 1227
182 00 Praha 8 - Kobylisy

Váš dopis značky

Naše značka
MK 52956/2017 OPP
MK-S 9716/2017 OPP

Vyřizuje/linka
Ing. Dvořáková Jana/ 431

V Praze dne: 18.08.2017

Věc: podnět k prohlášení souboru „sídlíště Ďáblice“ za kulturní památku – oznámení o nezahájení řízení

Ministerstvo kultury obdrželo 4. 7. 2017 Váš podnět k prohlášení areálu sídlíště Ďáblice v Praze 8 – Kobylisy za kulturní památku. Jako důvod uvádíte urbanistické kvality tohoto obytného sídlíště, realizovaného v 60. – 70. letech 20. století. Váš podnět vychází z obav z jejich znehodnocení zamýšlenou developerskou zástavbou objemově předimenzovanými stavbami.

Dovolu, abychom Vám sdělili, že obdobným podnětem se v minulých letech Ministerstvo kultury již zabývalo, a sice v případě brněnského sídlíště Lesná, které bylo ve své době rovněž příkladem kvalitního urbanistického konceptu. Především konstatujeme, že statut kulturní památky (ve smyslu § 2 zákona č. 20/1987Sb., o státní památkové péči – dále jen Památkového zákona) je k ochraně urbanistických kvalit panelových sídlíšť zcela nevhodný, neboť u těchto urbanistických celků 60. – 70. let 20. století jde především o hodnoty exteriérů. Panelové domy se vyznačují absencí uměleckořemeslných prvků a vážnými dispozičními, materiálovými i řemeslnými vadami, ostatně z těchto důvodů bývají byty v panelových domech často radikálně rekonstruovány, neboť řada materiálů dožila a dispozice nevyhovuje variabilním požadavkům jejich uživatelů.

V úvahu by tedy připadala pouze plošná forma ochrany, zakotvená v § 6 Památkového zákona. Podle tohoto paragrafu může Ministerstvo kultury, po projednání s krajským úřadem, území sídelního útvaru nebo jeho části s menším podílem kulturních památek, historické prostředí nebo část krajinného celku, které vykazují významné kulturní hodnoty, prohlásit opatřením obecné povahy za památkovou zónu a určit podmínky její ochrany. Je ovšem otázkou, zda je vhodné urbanistické hodnoty typizovaných panelových sídlíšť chránit jako hodnoty památkové. Památková péče by rozhodně neměla nahrazovat práci stavebních úřadů obcí a měst při tvorbě veřejného prostoru. Upozorňujeme v této souvislosti především na zákon č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (dále jen Stavební zákon), ve smyslu § 61 Stavebního zákona, kdy je možné v rámci vyhlášeného regulačního plánu stanovit podrobné podmínky pro využití pozemků, pro umístění a prostorové uspořádání staveb, pro ochranu hodnot a charakteru území a pro vytváření příznivého životního prostředí.

V této souvislosti je nezbytné připomenout Stavební zákon jako důležitý nástroj ochrany architektonických a urbanistických hodnot. Ochrana urbanistických hodnot území je zajišťována zejména v rámci územního plánování, když v důvodové zprávě (k § 20) k tomuto právnímu předpisu je zdůrazněno, že „ ... úkoly územního plánování jsou vymezeny s ohledem na naplňování jeho cílů. Úkoly jsou zmocněním pro zabezpečení veřejného zájmu na harmonickém vývoji území a jsou zmocněním pro výkon veřejné správy na tomto úseku. Specifické úkoly jsou zaměřeny na zjišťování stavu území a jeho hodnot, včetně vyhodnocování vlivu na udržitelný rozvoj. Nezastupitelnou úlohu má územní plánování při umisťování staveb a stanovení urbanistických, architektonických a estetických požadavků na jejich řešení.“

V rámci zachování výhradně urbanistických hodnot sídlištních celků (hmotová kompozice staveb a volných ploch s parkovými úpravami) je regulační plán, definovaný stavebním zákonem, vynikajícím nástrojem právě takovéto ochrany, protože je závazný pro rozhodování v území. Památkovou zónu dnes již vyhláší Ministerstvo kultury stejným formálním nástrojem (opatřením obecné povahy podle části šesté zákona č. 500/2004 Sb., správní řád), jako je tomu v případě regulačního plánu, přičemž z hlediska věcného Ministerstvo kultury pečlivě zvažovalo, zda definice památkové zóny podle § 6 zákona o státní památkové péči „Území sídelního útvaru nebo jeho části s menším podílem kulturních památek, historické prostředí nebo část krajinného celku, které vykazují významné kulturní hodnoty ...“ odpovídá území se zástavbou panelovými sídlišti, příp. tomu, co je požadováno pro ochranu, nebo zda jde spíše o podmínky pro využití pozemků, pro umístění a prostorové uspořádání staveb, pro ochranu hodnot a charakteru území a pro vytváření příznivého životního prostředí podle § 61 stavebního zákona. Podmínka menšího podílu kulturních památek v případě sídliště Ďáblice není naplněna, národní kulturní památka – pohřebiště politických vězňů a příslušníků II. a II. odboje na hřbitově v Praze – Ďáblicích, s areálem sídliště Ďáblice pouze sousedí a jeho památková hodnota s obytným souborem nesouvisí.

Ministerstvo kultury se po zvážení všech okolností domnívá, že v případě sídliště Ďáblice jde zcela jednoznačně o podmínky pro využití pozemků, pro umístění a prostorové uspořádání staveb, pro ochranu hodnot a charakteru území a pro vytváření příznivého životního prostředí, proto doporučuje, aby ochrana tohoto území byla realizována k tomu vhodným nástrojem, tedy vyhlášením regulačního plánu postupem podle § 61 stavebního zákona.

V souladu s § 42 zákona č. 500/2004Sb., správní řád, Vám z výše uvedených důvodů sdělujeme, že ministerstvo řízení v navrhované věci zahajovat nebude. Doporučujeme Vám se v této věci obrátit na příslušný stavební úřad, popř. na své zastupitele.

Mgr. Ing. Eva Trejbalová
vedoucí oddělení ochrany kulturních památek
v odboru památkové péče Ministerstva kultury

MINISTERSTVO KULTURY
Maltézské náměstí 471/1
118 11 Praha 1 – Malá Strana
IČ: 00023671 21

V opise: vl.